

Watergebruik doorslaggevend bij keuze nieuw hockeyveld in Groningen

Één van de velden bij GHBS was medio 2025 op en na twaalf jaar intensief gebruik begon voor de gemeente een traject van vervanging. Logisch om na zo'n periode afscheid te nemen en iets nieuws neer te leggen. Maar dit keer bleef het daar niet bij. Binnen de gemeente Groningen ontstond een andere vraag: als je nu opnieuw begint, kies je dan nog voor een waterveld?

Auteur: Johan Koning

We spreken Fred Halsema en Harald Homan, vanuit Sport050 verantwoordelijk voor het beheer, de vervanging en de aanleg van sportvelden in Groningen. Halsema onderhoudt het contact met verenigingen en begeleidt aanbestedingen. Homan duikt in de techniek, van opbouw tot ondergrond. 'Water wordt steeds schaarser', zegt Halsema. 'Dan moet je je afvragen: kunnen we met elkaar verantwoorden wat we doen?'

Einde levensduur dwingt tot ingrijpen

'Er kwamen hoe langer hoe meer klachten over de kwaliteit van het veld', zegt Halsema. 'Dan weet je dat je op een gegeven moment iets moet doen.' Het veld lag er ook al sinds 2014 en zat daarmee aan het einde van de economische levensduur. In de praktijk werd het verschil met de andere velden op het sportpark steeds zichtbaarder. Vervangen ligt dan voor de hand. Alleen ligt bij hockey niet vast wat je teruglegt.

Waar bij voetbal vaak weer kunstgras verschijnt, ligt dat hier anders. De keuze voor een type veld raakt direct aan spel, gebruik en onderhoud. Binnen Sport050 begon het gesprek daarom breder. Wat gebeurt er in de sport? Welke kant beweegt hockey op? En wat betekent dat voor een gemeente die velden aanlegt en beheert?

Watergebruik weegt steeds zwaarder

Internationaal groeit de druk op watervelden. Niet alleen vanwege speltechniek, maar vooral vanwege watergebruik. Per sproeibeurt gaat er al snel zes tot tien kubieke meter water over een veld. Dat is niet overal vanzelfsprekend meer. Voor Groningen wordt dat een serieus onderdeel van de afweging. Niet als los duurzaamheidsdoel, maar als praktische vraag: wat leg je hier nog neer? Die vraag leidt niet meteen tot een antwoord. Binnen Sport050 nemen ze de tijd om te onderzoeken wat er

eerste droge veld in België. Spelers en trainers stappen het veld op, voelen hoe de bal loopt en hoe het speelt.

Keuze op basis van spelgedrag

Uiteindelijk valt de keuze op Lano Sports S-Tec Orbion II. Een belangrijk verschil zit in de vezel. Waar andere systemen gevoeliger zijn voor richting of slijtage, blijft de bal hier constanter rollen. Dat blijkt uit testen, maar ook uit wat ze op het veld zien. 'De bal rolt gelijk,' zegt Halsema. De aanleg zelf wijkt minder af dan je misschien verwacht. De basis blijft gelijk: onderbouw, lava, egalisatie en daarna de sporttechnische laag, hier bestaande uit de ET-layer en de mat. Alleen de beregening speelt geen rol meer. 'Het is eigenlijk exact dezelfde installatie als een waterveld,' zegt Homan. De bestaande beregeningsinstallatie blijft zelfs liggen, maar wordt niet meer gebruikt. Daarmee houdt men de mogelijkheid open om later alsnog bij te sturen, zonder het veld opnieuw op te bouwen. Met beregening kan het veld als waterveld bespeeld worden en voldoet het systeem niet alleen aan FIH Dry Non-Irrigated, maar ook aan FIH Global. De werkzaamheden startten na de bouwvak en liepen door tot in het najaar. In oktober werd het veld opgeleverd. Na oplevering volgt de praktijk. Het veld draait mee in het programma van de club, al viel het eerste gebruik grotendeels in een natte

periode. Toch ontstaat al een beeld. Spelers merken kleine verschillen, met name de grip valt op. Dat vraagt in het begin om aanpassing, bijvoorbeeld bij draaien of versnellen. Voor nu overheerst tevredenheid. 'Men is erg tevreden met de keuze.'

Vooroplopen zonder zekerheid

Met deze keuze zet Groningen een duidelijke stap. Andere gemeenten volgen de ontwikkeling en komen kijken hoe het veld zich houdt. Tegelijk blijft de toekomst open. Op topniveau wordt nog altijd op watervelden gespeeld. Zolang dat zo blijft, zal de overstap niet overal even snel gaan. Al maakt een veld zoals de Lano Sports S-Tec Orbion II dat zowel droog als bewaterd bespeeld kan worden, de overstap al iets eenvoudiger. Voor Groningen vormt dat geen reden om af te wachten. Het veld moest vervangen worden. Dan kies je niet alleen voor nu, maar ook voor wat daarna nog houdbaar is. 'Je moet innovatie niet in de weg staan,' zegt Halsema.

mogelijk is. Welke systemen zijn er? Wat ligt er al in Nederland en daarbuiten? En vooral: hoe gedragen die velden zich in de praktijk? Halsema en Homan gaan op pad. Ze bezoeken velden, spreken met fabrikanten en kijken mee in de productie. Vier leveranciers komen in beeld. Niet alles ligt al op het veld, dus soms moeten ze het doen met testopstellingen of fabrieksbezoeken. 'Alles tegen elkaar aan gaan afwegen,' zegt Halsema. 'Welke overtuigt ons het meeste.' Ook de club wordt meegenomen. Niet om de keuze te maken, maar om te ervaren wat er speelt. In De Pinte bekijken ze het

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

In de praktijk werd het verschil met de andere velden op het sportpark steeds zichtbaarder

Harald Homan

Fred Halsema